

Monumentnummer*: 511030

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 15 september 1999
Kadaster deel/nr 82653/62

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Edam	Edam-Volendam	Noord-Holland

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Edam	A			3151

Omschrijving**

Inleiding

POSTKANTOOR met WONINGEN, gebouwd in de periode 1884-1888 naar het ontwerp van rijksbouwmeester C.H. Peters in neo-renaissancistische bouwtrant, beeldbepalend gesitueerd aan het Damplein en de Hoogstraat in het beschermde stadsgezicht van Edam.

Omschrijving

Postkantoor met woningen aan de zuidoostzijde en op de verdieping, opgetrokken op onregelmatige U-vormige plattegrond, bestaande uit een volume aan de noordzijde van twee bouwlagen en een zolderverdieping onder zadeldak met de noklijn evenwijdig aan het Damplein. Aan de oostzijde bevindt zich een toren van vier lagen onder hoog opgaand tentdak met aan de noordoostzijde een ingangspartij en daarboven een houten loggia. De oostzijde van het object heeft twee bouwlagen en een zolderverdieping onder zadeldak met de noklijn evenwijdig aan de Hoogstraat. Aan de zuidoostzijde bevindt zich een uitbouw van een bouwlaag onder zadeldak met de noklijn evenwijdig aan de Hoogstraat en de zuidwestzijde bestaat uit een (niet originele) uitbouw van een bouwlaag onder plat dak. De gevels zijn opgetrokken in rode baksteen op uitgemetselde plint met ventilatieopeningen en met speklagen van zandsteen. De in geprofileerde gevelomlijsting gevatte (blinde) vensters en deuren worden afgesloten door segmentbogen met zandstenen aanzet- en boogstenen. De boogtrommels bevatten mozaïekwerk van gekleurde baksteen en zandsteen met motief. De gootlijsten worden ondersteund door een gemetselde lijst op gemetselde consoles. De dakranden van de topgevels met schouders zijn bedekt met oranje bakstenen. De dakvlakken zijn bedekt met zwarte opnieuw verbeterde Hollandse pannen, de daken van de toren en

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

de dakkapellen met zwarte leien. De dakkapellen bevinden zich aan de noord- en oostzijde en worden afgedekt door steekappen met gebogen voorzijde, bekroond door een zinken piron. De hemelwaterafvoeren hebben een sierlijke verzamelbak. De gevels aan het Damplein en de Hoogstraat zijn rijker uitgevoerd: er is gebruik gemaakt van natuursteen in plint, speklagen, boogtrommels en ter ondersteuning van de schouders van de topgevels. De grote sierankers zijn uitgevoerd in plantmotieven. De achtergevel (Z) bevat geen natuursteen. Geglazuurde baksteen is verwerkt in plint en dorpels; de boogtrommels bevatten baksteenmozaiek. Het bordes met balustrade voor de ingangspartij is niet origineel.

De voorgevel (N) is vijf vensterassen breed. Op de begane grond bevindt zich geheel rechts een houten paneeldeur, bereikbaar via hardstenen treden. Het bovenlicht bestaat uit drie rondboogvensters in stenen omlijsting op hardstenen doorlopende dorpel binnen de geprofileerde gevelomlijsting. De overige vensterassen op eerste en tweede bouwlaag bevatten T-schuifvensters.

In de noordgevel van de ingangspartij op de noordoosthoek zijn twee paneeldeuren geplaatst, bereikbaar via hardstenen treden. De bovenlichten zijn uitgevoerd als eerder beschreven. De open houten loggia heeft een balusterbalustrade op de met hardsteen afgewerkte rand. Het lessenaarsdak wordt gedragen door gesneden schoren. De oostzijde is gevuld met gesneden houtwerk. De loggia is bereikbaar via openslaande deuren vanaf de westzijde.

De toren aan de oostzijde wordt horizontaal geleed, naast speklagen, door hardstenen banden. Op de eerste bouwlaag bevinden zich in de oostgevel drie kleine vensters, waarvan een blind, in driehoekformatie. Op de tweede bouwlaag bevinden zich in de oostgevel twee smalle vensters naast elkaar in het midden, in de noordgevel twee rechthoekige vensters. Op de derde laag bevinden zich in de oost- en noordgevel een motief van drie smalle boogopeningen met in de middelste een venster. Op de vierde bouwlaag bevindt zich aan alle zijden een motief van verdiept liggend vierkant gevelvlak met natuurstenen sieromlijsting onder vijf smalle rondbogen met in de middelste een venster. Het tentdak wordt bekroond door windvaan op met zink afgewerkte punt.

Het volume aan de oostzijde, links van de toren, wordt aan de zuidoostzijde afgesloten door een schuin uitgemetselde schoorsteen, voorzien van speklagen. Naast en boven de toegangsdeur, met rechte bovendorpel, bevinden zich vijf kleine vensters. Onder de dakrand is een dubbel venster onder segmentboog geplaatst. Aan de linkerzijde bevindt zich op elke bouwlaag een T-schuifvenster.

De uitbouw, met T-schuifvenster in de oostgevel, heeft een aangebouwde stenen schutting met poort langs de Hoogstraat. In de zuidgevel van de uitbouw zijn op de begane grond openslaande deuren onder bovenlicht geplaatst, geflankeerd door smalle schuifvensters; in de topgevel bevinden zich drie rondbogen boven dorpel van geglazuurde bakstenen, waarvan de middelste hogere rondboog een venster bevat. Boven de rondbogen zijn sierankers geplaatst. De topgevel van het hogere volume aan de oostzijde bevat vijf rondbogen. In de westgevel van de uitbouw is een deur geplaatst onder getoogd bovenlicht van zes ramen in gesneden kozijn en bereikbaar via hardstenen treden. De achtergevel (Z) van het oost-west georiënteerde volume telt een bouwlaag dat vier vensterassen breed is. In drie assen is een T-schuifvenster geplaatst. Tegen de linker vensteras is een uitbouw geplaatst. Aan het dakvlak zijn een dakkapel en schoorsteen toegevoegd.

De linker zijgevel (W) grenst aan de voormalige boterhal, opgenomen in het register van rijksmonumenten onder monumentnummer 14296.

Waardering

Het neo-renaissancistische postkantoor met bijbehorende toren en woningen is van algemeen belang wegens cultuur- en architectuurhistorisch waarde als gaaf bewaard gebleven voorbeeld van een overheidsgebouw uit het laatste kwart van de 19de eeuw,

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

beeldbepalend gesitueerd aan het Damplein en de Hoogstraat in het beschermde stadsgezicht van Edam.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Bestuursgebouwen, rechtsgebouwen en overheidsgebouwen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Overheidsgebouw

Functie

Woonhuis

Postkantoor

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument